

ת"פ (כפר סבא) 1479-03-23 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר- סבא נ' עמי עטייה

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 1479-03-23 מדינת ישראל נ' עטייה

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד ליאור בר עמי

נגד

עמי עטייה הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד רועי לנג

גזר דין

כתב האישום; הודאת הנאשם

1. הנאשם, יליד 1968, הורשע על פי הודאתו בעבירה של **חבלה חמורה**, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי העובדות כ' ש' (להלן - **המתלונן**) סובל מפיגור פסיכומטורי קל-בינוני, משולב בעבודה ב"שופרסל דיל" בנתניה, ותפקידו לאסוף קרטונים ריקים לאחר פריקת הסחורה במדפי הסופר. הנאשם אף הוא עובד בסופר.

ביום 11.11.21 בשעה 08:06, במהלך עבודתם בסופר, עמד המתלונן בסמוך למקרר דברי החלב ואסף קרטונים. בנסיבות אלה, הגיע הנאשם וניסה לגשת למקרר החלב, אלא שהמתלונן עמד מול דלת המקרר וחסם לנאשם את הגישה אליו. אז אמר הנאשם למתלונן לזוז ומשהמתלונן לא זז, דחף אותו הנאשם בחוזקה באמצעות שתי ידיו, וכתוצאה מהדחיפה המתלונן נפל על מוט ברזל של מקרר אחר שהיה מאחוריו. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלונן שפשוף ביד ימין, שבר בצלעות 8-10 מימין, שבר ב-transverse process בחוליות L1-L3 מימין, והוא אושפז בבית חולים להשגחה ואיזון הכאב למשך 3 ימים.

2. לבקשת ההגנה הופנה הנאשם לשרות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו, אשר יבחן את שאלת ביטול ההרשעה. המאשימה הודיעה שתתנגד לביטול ההרשעה. כן ביקשה שינתן תסקיר נפגע עבירה.

תסקיר שרות המבחן

3. מתסקיר שרות המבחן מיום 2.9.24 עולה שהנאשם בן 56, נשוי ואב ל-4 ילדים (10-29), מזה 33 שנים עובד כקב"ט במתחם הקניית בנתניה, ועד האירוע החזיק נשק ברישיון, שנלקח ממנו.

הנאשם בוגר 14 שנות לימוד, סיים לימודי הנדסאי, התגייס לצה"ל ושירת שרות צבאי מלא. הנאשם נעדר הרשעות קודמות. הנאשם נטל אחריות על מעשיו. ברקע לעבירה תיאר התמודדות עם תקופה משברית עקב מצבה הרפואי הירוד של דודתו אותה עת, כשהוא היה המטפל העיקרי בה. תיאר היכרות קודמת עם המתלונן, בהיותו עובד בסופרמרקט, כשבאירוע עצמו "הזיז" את המתלונן לאחר שזה לא נענה לבקשתו לזוז ממקרר החלב. הנאשם שלל כוונה לפגוע במתלונן וכשראה שנפגע הגיש לו עזרה. הנאשם הצר על הפגיעה שהסב למתלונן.

השרות התרשם שהנאשם הצליח להכיר בכך שבאירוע היה נתון בסערת רגשות ופעל באופן לא מווסת, אך מאידך, הוא התקשה להכיר בהתנהגותו האלימה כשהדגיש שהזיז את המתלונן ולא הפעיל אלימות כלפיו. השרות התרשם שהנאשם מתקשה להכיר בדפוסיו המכשילים ושולל נזקקות טיפולית.

בנסיבות אלה, העריך שרות המבחן שרמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם נמוכה, ומידת חומרתה הצפויה נמוכה אף היא.

לאור האמור, משלא נוצר פתח להמשך מעורבות טיפולית-שיקומית נמנע שרות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו. בנוסף, התקשה השרות להמליץ על סיום ההליך ללא הרשעה, חרף חששו של הנאשם כי הרשעה עלולה לפגוע בהמשך עבודתו כקצין ביטחון, והמליץ על ענישה של מאסר בפועל בדרך של עבודות שרות, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

ראיות לעונש

4. במסגרת הראיות לעונש הוגשו מטעם המאשימה תסקיר נפגע עבירה וכן סרטון מצלמת אבטחה המתעד את האירוע (תע/1). מטעם ההגנה העידו שלוש עדות - גב' דנה קייזר, קרימינולוגית יישומית ומנהלת מקצועית של מרכז טיפול ואבחון "התחלה חדשה", אשר הגישה חוות דעתה; גב' רחל דמתי, מנהלת הקניון בו עובד הנאשם; וגב' סופי עטייה, אשת הנאשם.

תסקיר נפגע עבירה

5. מתסקיר נפגע עבירה מיום 5.8.24 עולה שהמתלונן רווק בן 62, מתמודד מלידה עם מגבלה שכלית והתפתחותית ומוכר בביטוח לאומי כנכה בשיעור של 100%, מתקיים מקצבת נכות כללית ו-4 מאחיותיו מונו כאפוטרופסיות עבורו לענייניו השונים. המתלונן עובד 4 ימים בשבוע ב"שופרסל דיל" ויום בשבוע

במפעל מוגן בחסות המרכז לעבודה שיקומית.

כתוצאה מהאירוע נגרמו למתלונן נזקים פיזיים. הוא אושפז בבית חולים, נחבל בבית החזה ובבטן, צלעותיו נשברו ונגרם לו שבר ב-3 חוליות בגב. המתלונן נאלץ לעבור להתגורר בבית אחותו, מכיוון שלא הצליח לתפקד באופן עצמאי. הוא התקשה בהליכה והתנייד באמצעות הליכון, סבל כאבים ניכרים בצלעות ובעמוד השדרה במשך חודשים ארוכים, לצד קוצר נשימה, ועבר תהליך פיזיותרפי.

כיום, חזר למגורים עצמאיים ולעבודה ב"שופרסל", אולם עדיין מתמודד עם כאבי גב חזקים, מתקשה לעמוד זקוף וגבו כפוף יותר מאז הפגיעה.

בנוסף, בשל מורכבות מצבו המנטלי והתפקודי, הפגיעה בו החריפה את הקשיים עימם הוא מתמודד. האירוע גרם לכך שהמתלונן חשוף יותר לפגיעות בשל הקושי שלו בביטוי עצמי, בהצבת גבולות ובתקשורת עם הסובבים. לפי ההערכה פגיעת הנאשם בו העצימה את חווית השונות והפגימות עמה הוא נאלץ להתמודד, הוא מתמודד עם חווית בדידות, חשש תמידי מפגיעות אפשריות בעתיד, בלבול ולחץ המעצימים את נזקי הטראומה.

שרות המבחן מציין שהחוסן הרגשי של אנשים חסרי ישע שברירי ופגוע מלכתחילה ועל כן מוחרפת ומוקצנת השלכת הפגיעה ומנשלת אותם מתחושת שליטה שממילא מוחלשת אצלם. במקרה זה האירוע העצים את חולשתו של המתלונן, הוא חש אובדן ביטחון ומתמודד עם תחושת פחד, ביזוי והשפלה.

עדי אופי

6. גב' דנה קייזר, קרימינולוגית יישומית ומנהלת מקצועית של מרכז טיפול ואבחון "התחלה חדשה" הגישה חוות דעת פרטית של הערכת מסוכנות ונזקקות טיפולית בעניינו של הנאשם, מיום 7.11.24. מחוות הדעת עולה כי הנאשם ביצע עבירה יחידה שאינה מעידה על קיומם של דפוסים אלימים, כאשר עצם מעורבותו בהליך הפלילי ולקיחת אחריות על העבירה מעלים אצלו מצוקה משמעותית. עוד עולה שבשל מאפייני אישיותו הנוקשים, הנאשם מפנה כלפי עצמו ביקורת והלקאה עצמית, חש בושה עד כדי קיומם של קווים חרדתיים ודיכאוניים, ועל כן הומלץ על טיפול פרטני, לא בתחום האלימות, לצד הימנעות מהרשעתו בדין והשתת עונש צופה פני עתיד.

מעדותה של גב' קייזר בבית המשפט עולה כי מטרת חוות הדעת היא להעריך מסוכנות הצפויה מצד הנאשם, על סמך כלים שנמצאו במחקר כמשקפים נכונה מסוכנות עתידית. העדה טענה שמתסקיר שרות המבחן עולה חוסר הלימה בין גורמי הסיכון הנשקפים מהנאשם, ובכלל זה חומרת העבירה, הפגיעות שנגרמו למתלונן, האימפולסיביות ואובדן השליטה הכרוכים בביצוע, קשייו בקבלת אחריות מלאה למעשיו, נטייתו לצמצם ולטשטש מעשיו ושליטת נזקקות טיפולית במצבו, פרמטרים שאינם מהווים דפוסים אלימים או בעייתיים אצל הנאשם; לבין התייחסות השרות ל"דפוסים בעייתיים" אצלו.

נטען שמכלל הגורמים מפחיתי המסוכנות עולה שלא נשקפת מהנאשם מסוכנות ועדיין שרות המבחן מציין שקיימים אצלו "דפוסים בעייתיים". המילה "דפוס" עומדת בסתירה מוחלטת לאירוע חד פעמי. כך גם האימפולסיביות ואובדן השליטה שאינם מאפיינים את הנאשם ואת אורחות חייו.

העדה הדגישה את גורמי הסיכוי לשיקום ובהם העובדה שהנאשם גילה תפקוד תקין ויציב במסגרות החיים, לימודים ושרות צבאי, יציבות תעסוקתית, יציבות במסגרת המשפחתית, וההתרשמות היא שהוא בעל כוחות ויכולות, נעדר דפוסים אלימים ושוליים מושרשים, בעל מערכות תמיכה נורמטיביות, הוא מתנהל בדרך כלל על פי נורמות וערכים מקובלים, ומאז מעורבותו בעבירה לא נפתחו נגדו תיקים חדשים.

העדה הוסיפה שבפגישות עמה התבטא הנאשם שהוא כועס על עצמו והודה שדחף את המתלונן, חרף האמור בתסקיר. הוא הסביר שלא דחף את המתלונן בשל העובדה ששוחח בטלפון, אלא שהשיחה עם הדודה הציפה אותו באופן שהקשה עליו לשלוט בעצמו. היא הדגישה שככל שהדבר נוגע להערכת מסוכנות קיים הבדל תהומי בין אדם שמבצע עבירת אלימות חבלנית מתוך כוונה מובהקת לפגוע באחר, למקרה דנן בו אין חולק שהנאשם נעדר כוונות זדון כלפי המתלונן.

לדידה של גב' קייזר הנאשם גבולי בצורך להשתלב בהליך טיפולי, אך אין הוא זקוק לטיפול הנוגע לדפוסים אלימים או לשליטה בכעסים, כפי שהוצע על ידי שרות המבחן, אלא בהתמודדות עם מצבי דחק וביקורת.

7. גב' רחל דמתי, מנהלת הקניון בו עובד הנאשם סיפרה שהיא מכירה אותו כ-30 שנה, מאז שימש מנהל תפעול, ובהמשך בתפקידו כקב"ט האחראי על האבטחה בקניון. העדה סיפרה שהנאשם אדם מוערך, רגיש, שירותי, קשוב, מקצועי מאוד, וחוות הדעת עליו מהסוחרים ומבעלי החנויות טובות מאוד. הנאשם איש משפחה לתפארת, טיפל באופן מסור ויומיומי בדודתו הערירית בתקופת האירוע. לאחר האירוע הנאשם היה מאוד נסער, הוא לקח את האירוע באופן קשה והתמיד לברר מה מצבו של המתלונן. תחילה טענה העדה שתפקידו של הנאשם כקב"ט מצריך רישיון נשק ואישור משטרה, ואולם בהמשך, השיבה שכאחראי על האבטחה אין צורך שהנאשם יישא נשק ארגוני, וגם כיום, לאחר שנלקח מהנאשם נשקו האישי, הוא ממשיך לעבוד בקניון. העדה הביעה חשש שאם נשקו האישי של הנאשם יילקח ממנו לצמיתות, הוא לא יוכל לשמש בתפקיד ביטחוני וקיים חשש שהבעלים של הקניון יאלץ למצוא לו מחליף, אך הבטיחה שתילחם שהנאשם יישאר בתפקידו גם ללא נשקו האישי. העדה, איפוא, אישרה שבמסגרת תפקידו, הנאשם לא נדרש לשאת בנשק.

8. גב' סופי עטייה, אשת הנאשם, העידה שהיא והנאשם נשואים 33 שנים, כאשר הנאשם תומך בה בתקופות קשות, למשל, כשאיבדה את הוריה, אחיה ואחותה במהלך שנה אחת. הנאשם עזר וסייע לה בגידול ילדיה של אחותה המנוחה. אשת הנאשם העידה שבעקבות האירוע מושא כתב האישום חיהם השתנו מקצה לקצה, והדגישה שהאירוע אינו מאפיין את הנאשם ואת התנהגותו.

טיעוני ב"כ הצדדים

9. ב"כ המאשימה הפנה לערכים החברתיים המוגנים ולמידת הפגיעה המשמעותית בהם, כנלמד מן הנסיבות, ובהן, מיהות המתלונן, אדם מוגבל נכה 100%, מוחלש וחריג אשר סובל מליקוי קוגניטיבי משמעותי; היכרות הנאשם עם המתלונן מתוקף עבודתם תוך ניצול מצבו המוחלש שהיקשה עליו להתנגד לו ולהגן על עצמו; ותפקידו של הנאשם כקצין ביטחון בקניון, שמצופה ממנו סטנדרט התנהגות זהיר וגבוה מסטנדרט התנהגות של אדם סביר. התובע הפנה לנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו למתלונן כעולה מתסקיר נפגע העבירה. התובע עתר לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 12-24 חודשי מאסר. בשים לב לאמור בתסקיר שרות המבחן, עתר התובע לגזור על הנאשם 14 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי משמעותי למתלונן. בהיעדר הוכחה לנזק קונקרטי שייגרם לתעסוקתו או לשיקומו של הנאשם, באם ההרשעה תיוותר על כנה, כמו גם נוכח חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, עתר התובע לדחות את בקשת ההגנה לביטול ההרשעה. התובע הפנה לפסיקה.

10. ב"כ הנאשם טען שמדובר בנאשם נעדר קווים עברייניים או דפוסי אלימות מושרשים, ובאירוע דחיפה חד פעמי, לא מתוכנן, שארך שניות בודדות, כשהטלפון הנייד צמוד לאוזנו של הנאשם והוא מדבר עם דודתו שנמצאת על ערש דוויו. מיד לאחר נפילתו של המתלונן הנאשם אסף אותו תוך שהוא מטפל בו, קורא לשירותי ההצלה ונותר במקום עד שהמתלונן קיבל טיפול רפואי.

הנאשם בשנות ה-60 לחייו, סב לנכד, נעדר עבר פלילי, מעולם לא נחקר במשטרה, מסוכנותו נמוכה במידת חומרה נמוכה, עובד באותו מקום מזה 33 שנים לשביעות רצון מעסיקיו, ללא שום הסתבכות מאז. הנאשם לקח אחריות, מלקה עצמו מאז האירוע, ואם זקוק לטיפול, לא מדובר בטיפול אליו כיוון שרות המבחן. על סמך אסופת פסיקה שהגישה, עתרה ההגנה לקביעת מתחם עונש הולם שתחתיתו מאסר על תנאי.

באשר לבקשה לביטול ההרשעה, טענה ההגנה לקיומה של "מקבילית כוחות" בין המבחן של חומרת העבירה ונסיבותיה למבחן של הוכחת נזק קונקרטי שייגרם לנאשם. נטען שמדובר במעשה קצר, ספציפי, לא מתוכנן, שתוצאותיו מגלמות חוסר מזל משווע; ומנגד מדובר בנאשם מבוגר, נעדר עבר פלילי, שהודה בהזדמנות הראשונה, מכה על חטא ומצר על שאירע. בנסיבות אלה, ביקשה ההגנה לסיים את ההליך ללא הרשעה בדין, ולהטיל צו של"צ לצד פיצוי למתלונן, שאף הוא לא אמור להיות משמעותי נוכח תביעת נזיקין שהוגשה נגד הנאשם בגין האירוע. לחילופין, ביקשה ההגנה לגזור עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות ברף נמוך.

11. הנאשם בדברו האחרון הביע צער ולקח אחריות מלאה על מעשיו.

דין והכרעה

12. בפסיקה נקבע לא אחת שעבירות האלימות הן נגע רע שיש לבערו מן היסוד, וכי החברה בארץ

הפכה זה מכבר לחברה אלימה, עד שחובתם של בתי המשפט להילחם בתופעת האלימות באמצעות השתתפות עונשים ראויים [ע"פ 7878/09 מדינת ישראל נ' פלוני (3.8.10); ע"פ 5753/04 מדינת ישראל נ' רייכמן (7.2.05)].

כך, בע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10.11.09) נאמר:

"... לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח".

13. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם עניינם שמירה על קדושת החיים ושלמות הגוף; הגנה על כבודו וביטחונו האישי של הפרט; והגנה מוגברת על בעלי צרכים מיוחדים וחסרי ישע. מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים במקרה דנן **נמוכה-בינונית**, הואיל ומצד אחד מדובר בדחיפה אחת בלבד, שאינה מתוכננת ושלא מתוך כוונה לגרום לנזק או למום; אך מצד שני, הדחיפה היתה עוצמתית, היא כוונה כלפי אדם עם צרכים מיוחדים ובעל מוגבלות קוגניטיבית-נפשית ותוצאותיה פגיעה פיזית קשה מאוד ופגיעה נפשית לא פחות קשה.

14. מנסיבות הקשורות בביצוע העבירה נלמד שבמהלך עבודתם בסופר, דחף הנאשם את המתלונן בחוזקה, באמצעות שתי ידיו, לאחר שהמתלונן חסם לנאשם את הגישה למקרר החלב ולא זז לבקשתו. המתלונן, נכה הסובל מפיגור פסיכומטורי קל-בינוני ומשולב בעבודה בסופר בו עובד הנאשם.

הנאשם מכיר את המתלונן ומודע למוגבלויותיו.

הנאשם השתמש באלימות כלפי המתלונן, וזאת ללא קנטור פיזי או מילולי מצדו של המתלונן.

צפייה בסרטון מצלמת האבטחה (תע"1) מלמדת שהמתלונן עמד לתומו בסמוך למקרר, כשהנאשם מגיע, וכעבור שניות בודדות דוחף אותו הצידה בכוח, בפתאומיות, וללא כל סיבה נראית לעין, והמתלונן מחליק ומוטח על הרצפה, עד שגבו נחבט בעמודים של המעבר שממול.

הנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו למתלונן חמורים ומשמעותיים, וניתן ללמוד עליהם מעובדות כתב האישום, כמו גם מתסקיר נפגע העבירה. הם כוללים שבר ב-3 צלעות, שבר ב-3 חוליות בעמוד השדרה, המתלונן אושפז בבית החולים למשך 3 ימים.

גם הנזקים הנפשיים מפורטים בתסקיר נפגע העבירה וכוללים פגיעה בדימוי העצמי, פגיעה בביטחון, חשש, פחד וחוסר אמון באנשים.

למותר לציין כי הנזק הפוטנציאלי עלול היה להיות חמור בהרבה, במידה ומוט הברזל היה פוגע בצווארו או בראשו של המתלונן, והאירוע היה מסתיים, חלילה, בנכות צמיתה או בקיפוח חיים.

מנגד, כאמור, יש לקחת בחשבון את העובדה שברקע לעבירה הנאשם התמודד עם תקופה משברית, עקב מצבה הרפואי הירוד אותה עת של דודתו, כשהוא היה המטפל העיקרי בה, ובמעמד ביצוע העבירה הנאשם אף שוחח עמה בטלפון. למרבה הצער, ימים ספורים לאחר האירוע נפטרה דודתו של הנאשם.

כמו כן, יש לקחת בחשבון שהאירוע לא היה מתוכנן, הנאשם לא התכוון לגרום למתלונן נזק או להטיל בו מום, התקיפה לא בוצעה באמצעות חפץ, הדחיפה היתה אחת וחד פעמית, ודרך השתלשלות הנזק לא היתה צפויה מצד הנאשם, אף שברור שהנאשם אחראי למלוא היקפו של הנזק, הן מבחינת מודעותו ליסודות העובדתיים של העבירה והן בשל מודעותו ל"גולגלתו הדקה" של המתלונן הספציפי.

15. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית בהתאם לעקרון המנחה בענישה של קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

16. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה בה הורשע הנאשם, כפי שעולה בין היתר מהפסיקה אליה הפנו הצדדים, כוללת מנעד רחב מאוד של עונשים בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה.

בהתחשב בערכים החברתיים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות עד 18 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים.**

[ראה והשווה: רע"פ 9177/20 אלזאם נ' מדינת ישראל (26.1.21); ע"פ (מחוזי מרכז) 47734-01-17 שרעבי נ' מדינת ישראל (16.5.2017); עפ"ג (מחוזי מרכז) 42992-03-18 מדינת ישראל נ' ברכה (29.4.2019); עפ"ג (מחוזי מרכז) 32922-02-23 דוידוב נ' מדינת ישראל (24.4.23); עפ"ג (מחוזי חי') 46688-12-19 קלדרון נ' מדינת ישראל (6.2.20); עפ"ג (מחוזי חי') 21185-12-18 סעד נ' מדינת ישראל (3.1.19); ת"פ (כ"ס) 72178-11-20 מדינת ישראל נ' ערנג'י (27.4.22)].

בשולי הדברים יוער שהפסיקה אמרה את דברה באשר להטלת עונש צופה פני עתיד בלבד בגין עבירה של גרימת חבלה חמורה, ככזו שאינה נותנת ביטוי ראוי לאינטרס הציבורי, וכך גם לקביעת רף תחתון הכולל מאסר על תנאי (עניין ברכה הנ"ל):

"... צודקת המערערת שבית משפט קמא לא נתן ביטוי מספק לאינטרס הציבורי המחייב אכן העברת מסר עונשי מוחשי. כמו בית משפט קמא איננו מתעלמות מהנסיבות העומדות לזכותו של המשיב, שהוא אדם נורמטיבי, מתפקד, בעל משפחה, ללא עבר פלילי. עם זאת, תוצאות האירוע ועמדות המשיב המשתקפות בתסקיר מחייבות החמרה בענישה. נציין לעניין זה, כי אנו מקבלות את טיעון ב"כ

המערערת לפיו בית משפט קמא שגה בקביעת הרף התחתון שעומד על מאסר בעבודות שירות למשך מספר חודשים".

כן קבעה הפסיקה כי בקביעת מתחם העונש ההולם יש להביא בחשבון את העונש המרבי שנקבע לעבירה, כאשר בענייננו מדובר בעבירה שהעונש המרבי שנקבע בצדה עומד על 7 שנות מאסר [ע"פ 6015/24 **מדינת ישראל נ' נורי** (25.3.25) בפסקה 20].

17. מנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה עולה שהנאשם כבן 56, נשוי ואב ל-4 ילדים, נעדר עבר פלילי, ניהל אורח חיים נורמטיבי לחלוטין עד לאירוע, שמר לאורך השנים על יציבות בכל מישורי חייו, אישית, משפחתית ותעסוקתית. הנאשם עובד מזה 33 שנים כקב"ט במתחם הקניות בנתניה, כשמתקופת תפקידו הוא אמון על שמירת הסדר הציבורי, ועל ביטחון ציבור הלקוחות במקום. הנאשם עובד מוערך מאוד, קשוב ושירותי, ובמהלך השנים לא היה מעורב באירועי אלימות.

הגם שבפני שרות המבחן התקשה הנאשם להכיר בהתנהגותו האלימה כשהדגיש ש"הזיז" את המתלונן ולא הפעיל אלימות כלפיו, ואף שלל כוונה לפגוע במתלונן, הרי שהנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו, הביע צער כן ואמיתי על הפגיעה במתלונן ואף הגיש לו עזרה מיד לאחר שנפל. גם בפני בית המשפט הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, חסך בזמן שיפוטי יקר וחסך את הצורך בהעדת המתלונן, על כל המשתמע מכך.

נוכח העובדה שמדובר באירוע חד פעמי, על רקע תקופה משברית ושיחת טלפון עם דודתו המנוחה של הנאשם, לה דאג ובה טיפל, ועל רקע התרשמות השרות מנאשם שאינו בעל דפוסי אלימות מושרשים, לא התרשמתי שהנאשם זקוק לטיפול בתחום האלימות והשליטה בכעסים, והמסקנה אף מתיישבת עם הערכת שרות המבחן שרמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם **נמוכה**, במידת חומרה **נמוכה**. בנקודה זו בהחלט מקובלת עליי מסקנת הגב' קייזר, לפיה יתכן והנאשם זקוק לטיפול בהתמודדות עם מצבי דחק וביקורת. כמו כן, מקובלת עליי גם מסקנת הגב' קייזר לפיה גם אם הנאשם התבטא בפני השרות באופן מצמצם, הרי שלא מן הנמנע כי בחלוף הזמן ערך חשבון נפש, שהביא ללקיחת אחריות מלאה ורחבה יותר על מעשיו, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בחוות דעתה. בנוסף, לא ניתן להתעלם מכך שלמרות שנהג כפי שנהג כלפי המתלונן, הרי שמיד לאחר הדחיפה הנאשם נבהל ממעשיו, רץ לעבר המתלונן חיבק אותו פעמים רבות, באופן המעיד על חרטה עמוקה, נותר לצדו וסייע לו לשבת וללכת, ולא מש ממנו עד להגעת הצוות הרפואי.

18. נוכח הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, נראה שיש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם.

19. ובאשר לפיצוי, הרי שבע"פ 2858/23 שיר נ' מדינת ישראל (1.4.24), נקבע שהפיצוי ייקבע בהלימה לנזק או לסבל שנגרמו, וכאשר מונחת תשתית עובדתית המאפשרת לבית המשפט להעריך את

סכום הפיצוי, אף על דרך האומדנה, הוא יכול לעשות כן. תשתית עובדתית זו יכולה להיות מסמכים רפואיים, תסקיר נפגע עבירה ועוד. במקרה דנן הונח לפניי תסקיר נפגע עבירה המפרט את הנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו למתלונן. עם זאת, פיצוי עונשי הוא בגדר "עזרה ראשונה" לנפגע ולא בא לפצות על מלוא היקף הנזק שנגרם, וענין זה יוכרע במסגרת הליך אזרחי שהבנתי שננקט נגד הנאשם.

סוגיית ביטול ההרשעה

20. מושכלות יסוד הן כי משהוכח ביצועה של עבירה על בית המשפט להרשיע את הנאשם ורק במקרים חריגים, נדירים ויוצאי דופן, ישקול הימנעות מהרשעה, וזאת כאשר לא מתקיים יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין האינטרס הציבורי שבהרשעת נאשמים שנמצאו אשמים בדינם. בפסיקה נקבע שעל מנת לסיים הליך ללא הרשעה, על ההגנה להוכיח שההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם או בתעסוקתו, וכי סוג העבירה בנסיבותיה מאפשר להימנע מהרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. נקבע שעל הנאשם להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו ולבסס אותה באמצעות ראיות.

[ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337; רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.18).]

21. ייאמר מיד, לדידי סיום הליך ללא הרשעה בעבירת אלימות חמורה במסגרתה נפצע מתלונן בעל צרכים מיוחדים בצורה קשה, פיזית ונפשית, כבמקרה דנן, אינה עולה בקנה אחד, בשום אופן, עם האינטרס הציבורי, ועל כן, הנאשם אינו צולח את המבחן הראשון שעניינו חומרת העבירה ונסיבותיה. לא בכדי שרות המבחן עצמו לא המליץ על סיום ההליך ללא הרשעה, וכלל נקוט הוא שלא בנקל יסטה בית המשפט מהמלצה שלילית של שרות המבחן.

22. יתרה מזו, הנאשם לא הציג נזק קונקרטי וחמור שייגרם לו באם ההרשעה תיוותר על כנה. אדרבא, הוכח לפניי שמאז האירוע (נובמבר 2021), במשך 3.5 שנים, הוא ממשיך לעבוד במקום עבודתו ללא נשק, שנלקח ממנו מיד לאחר האירוע, כפי שגם העידה לפניי מנהלת הקניון, גב' דמתי. על כן, החשש שהעלה הנאשם בפני שרות המבחן, לפיו הרשעה עלולה לפגוע בהמשך עבודתו כקצין ביטחון, אין לו על מה שיסמוך.

23. לפיכך, ראיתי לדחות את בקשת ההגנה לביטול ההרשעה.

24. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שרות, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השרות מיום 28.1.25, ובהסכמת הנאשם. הנאשם ירצה את עבודות השרות במתנ"ס פולג (עיר ימים), רח' ברמן בני 6, נתניה, 5 ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר

בחוק העונשין.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 15.6.25 שעה 08:00 ביחידת ברקאי, עבודות שרות, שלוחת מרכז, רח' סלמה 53, תל אביב.

מובהר לנאשם שככל שלא ירצה את עבודות השרות או לא יישמע להוראות הממונה על עבודות השרות ולנהליו, יהיה מוסמך הממונה להפקיע את עבודות השרות והוא יישא את יתרת עונשו במאסר.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור כל עבירת אלימות.

ג. פיצוי למתלונן (ע"ת/1) בסך 20,000 ₪ אשר ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל ביום 15.6.25. לא ישולם תשלום במועד יעמוד כל הסכום לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד ניסן תשפ"ה, 22 אפריל 2025, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד שלומי רותם גרינבוים, הנאשם ובא-כוחו.